U 53/2016 vp - valtioneuvoston U-jatkokirjelmä eduskunnalle Euroopan komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi (maankäyttö, maankäytön muutos ja metsätalous, LULUCF)

Ympäristövaliokunta 24.5.2017

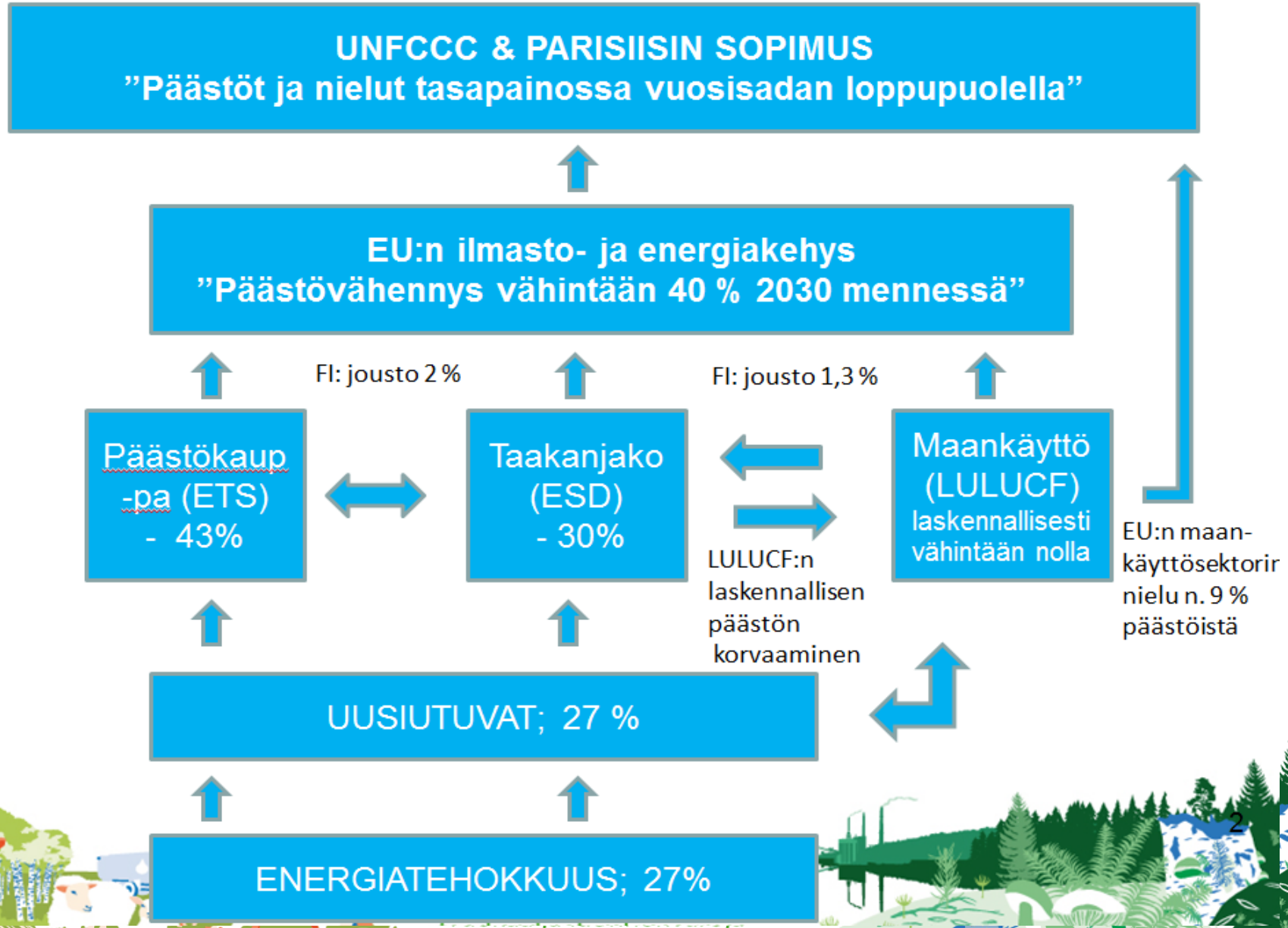
Heikki Granholm
maa- ja metsätalousministeriö

mmm.fi
ruokaa ja luonnonvaroja

Maankäyttösektori osana ilmastoarkkitehtuuria

Suomen keskeiset lähtökohdat

EU:n ilmastokehyksen tulee tukea Pariisin ilmastosopimuksen tavoitteiden toimeenpanoa:

- Nielujen rooli erillisenä asiakohtana
- Ihmisen aiheuttamat päästöt ja nielut tasapainossa tämän vuosisadan jälkipuolella

Maa- ja metsätaloutta tulee tarkastella kokonaisvaltaisesti ja johdonmukaisesti;

- metsien kestävä käyttö ja monipuoliset ilmastohyödyt
- maatalouden toimintaedellytysten turvaaminen, huoltovarmuus ja globaali ruokaturva

Keskeiset lähtökohdat

- Asetusehdotus ei ole jäsenvaltioiden kannalta oikeudenmukainen ja tasapainoinen; Jäsenvaltioiden erilaiset tavoitteet, kansalliset lähtökohdat ja olosuhteet otettava paremmin asetuksessa huomioon.
- Ehdotettujen laskentasääntöjen vuoksi Suomen maankäyttösektori voi muodostua merkittäväksi laskennalliseksi päästöksi, vaikka maankäyttösektori kokonaisuudessaan olisi luonnontieteellinen nielu.
- Käsittelyssä on etsittävä sellaisia ratkaisuja, joka ovat laajalti jäsenmaiden hyväksyttävissä ja mahdollistavat myös Suomen kannalta tasapainoisen lopputuloksen.

Keskeiset neuvottelukysymykset

mmm.fi
ruokaa ja luonnonvaroja

Suomen keskeiset muutosehdotukset

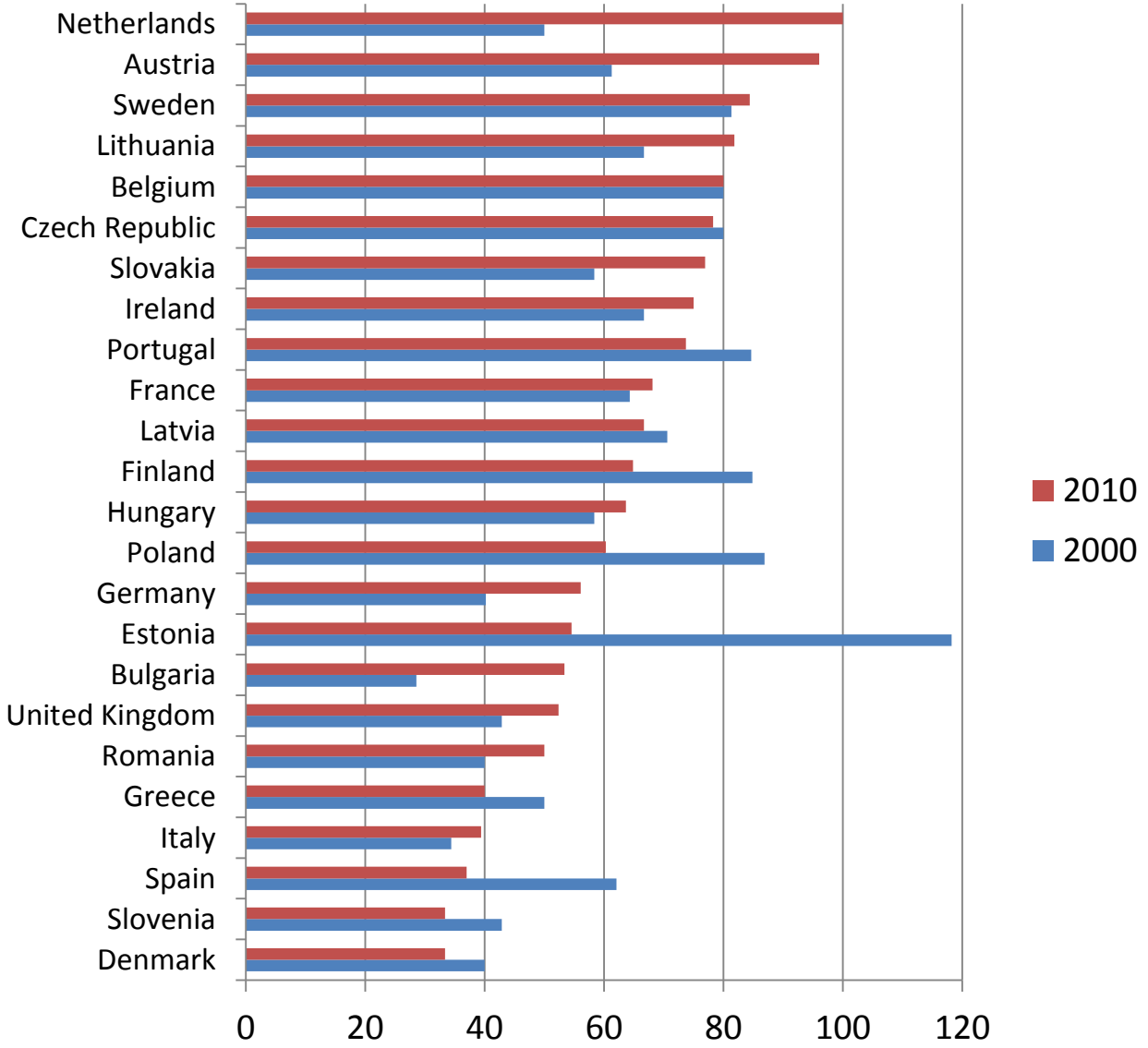
- Hoidetun metsämaan (metsien) vertailutason laskemisen kriteerit ja arviointiprosessi
- Metsien 3,5% (1990 vuoden päästöistä) kattoluvulle ei perustetta LULUCF-sektorin sisällä
  - mahdolliset vaihtoehtoiset kattoluvun laskentaperusteet
- Erillinen puutuotteiden (HWP) laskenta; kannustin pitkäkestoisten puutuotteiden lisäämiselle
- Metsien ja puutuotteiden nieluyksiköiden hyödyntäminen rajoitettuna joustona taakanjakosektorilla (max koko EU 280 Mt CO2)

mmm.fi
ruokaa ja luonnonvaroja

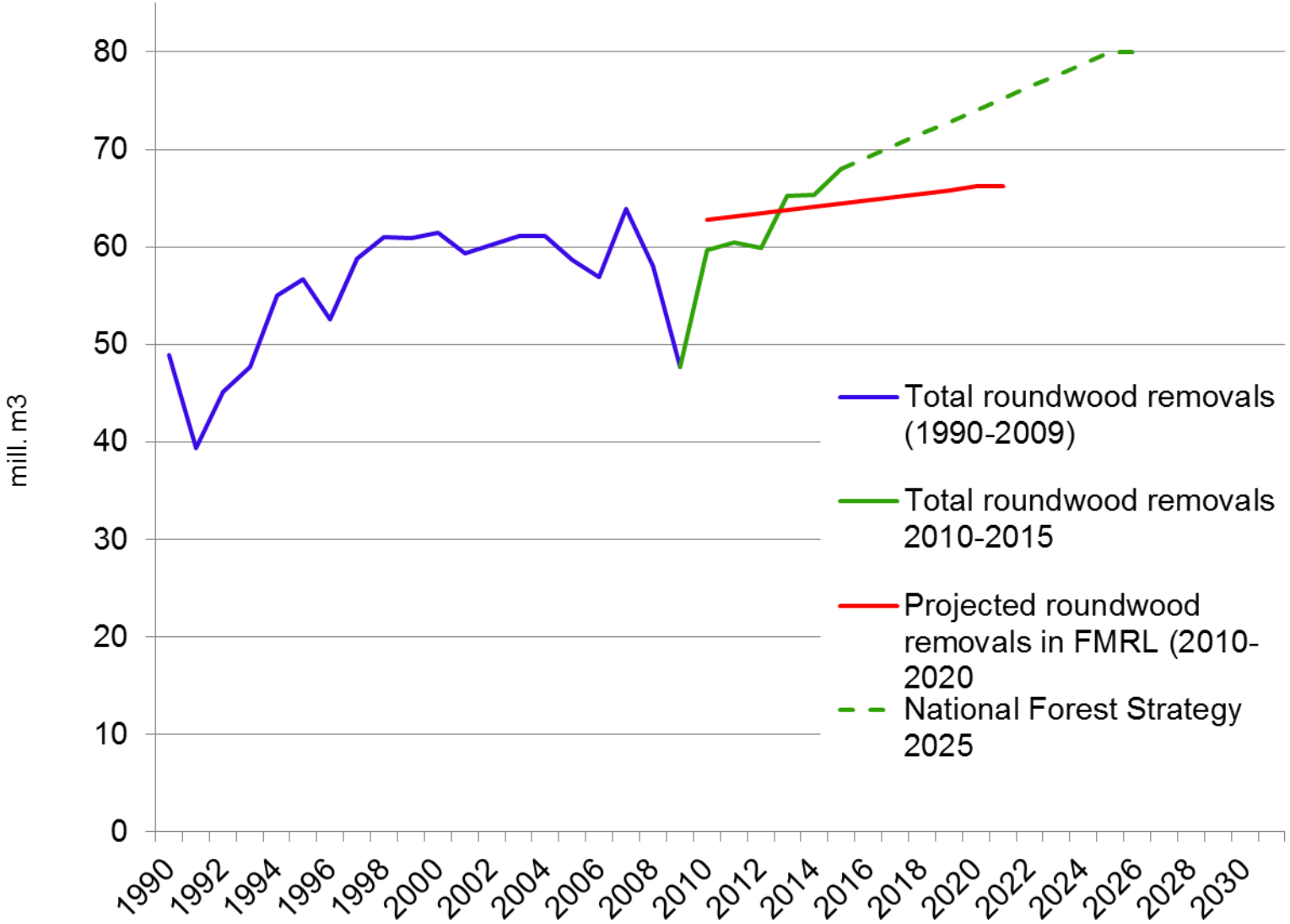
Vertailutason sitominen historialliseen käyttöasteeseen ongelmallinen

Metsien hakkuiden ja kasvun välinen suhde vaihtelee merkittävästi maiden välillä ja eri ajanjaksoina
(Forest annual fellings as a share of increment in commercial forests (available for wood supply))

http://ec.europa.eu/eurostat/documents/3217494/5733109/KS-31-11-137-EN.PDF

Vertailutason laskentamenetelmän tulisi sallia kansallisissa strategioissa linjattujen politiikkatoimien vaikutukset

Vertailutason arviointiprosessi

- Kansallinen päätäntävalta vertailutason asettamisessa ja mahdollisessa uudelleen laskennassa.
- Vertailutasot määriteltävä ja arvioitava läpinäkyvästi.
- Jäsenvaltioiden asiantuntijoilla keskeinen rooli arviointiprosessissa.

Kattoluku

- Kioton pöytäkirjan 2. kaudella vertailutasomenetelmä leikkaa merkittävästi metsistä saatavia laskennallista nieluhyötyä. Vastaava leikkaus todennäköinen myös 2021 jälkeen.
- 3,5% (perusvuoden päästöistä) kattoluvun poistaminen tai laskemisperustan muuttaminen vastaamaan paremmin maiden nielutilannetta

- Komission mukaan 3,5% kattoluku leikkaa pelkästään neljän maan (Suomi, Ruotsi, Itävalta, Latvia) nieluhyötyä kaudella 2021-2030

Kattoluku, vaihtoehtoisia laskemisperusteita

	Nielu, keskiarvo 2013-2015	3,5% vuoden 1990 päästöistä	metsäpinta-alaan suhteutettu kattoluku	kiinteä kattoluku, 47 prosenttia nieluista
	Mton CO2			
Suomi	-53,3	-2,5	-27,4	-25,1
Ruotsi	-53,1	-2,5	-34,8	-25
Ranska	-53,1	-19,1	-28,5	-25
Saksa	-54,7	-43,6	-13,6	-25,7
Itävalta	-3,7	-2,8	-4,9	-1,7
Puola	-39,2	-16,6	-11	-18,4

mmm.fi
ruokaa ja luonnonvaroja

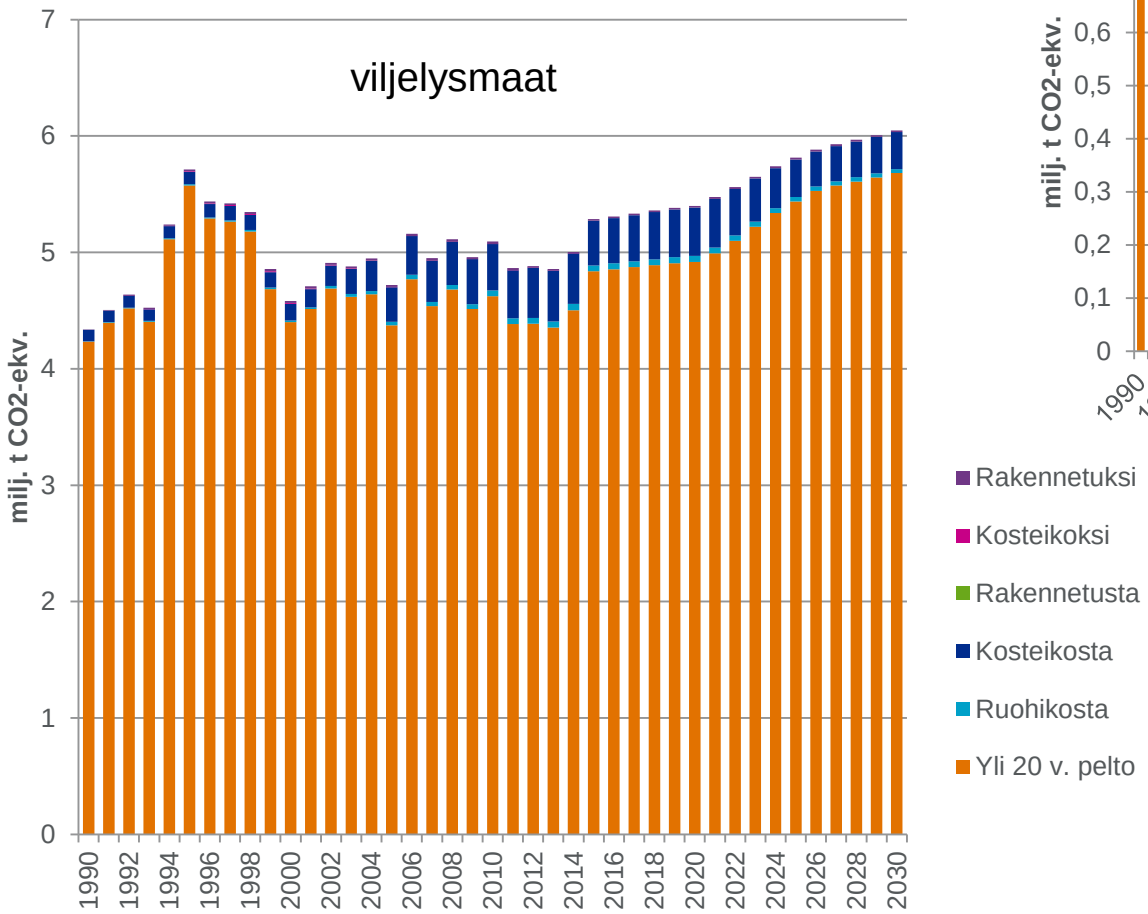

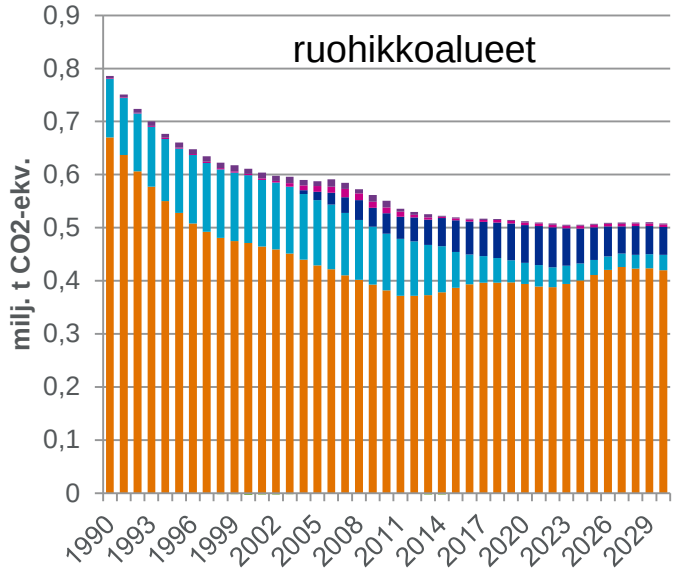

Puutuotteet

- Laskenta erillisenä luokkana; yhdenmukainen 2006 IPCC guidelines ja UNFCCC raportointi-käytännön kanssa.
- Kohtelee eri maa-alueilta (metsitysalueilta ja hoidetulta metsämaalta) saatavia puutuotteita tasapuolisesti.
- Kannustaa pitkäkestoisten puutuotteiden käyttöön.
- Vrt. EU jäsenmaiden 2017 raportoimat tiedot (Luke)

Maatalousmaan laskenta: vuosien 2005-2007 keskiarvo tai myöhempi ajanjakso

Suomen viljelysmaiden ja ruohikkoalueiden päästöt 1990-2014 ja arvio vuoteen 2030

Lähde: Luonnonvara- ja biotalouden tutkimus 31/2017, Luonnonvarakeskus

Joustot

- LULUCF -sektorin sisällä metsien ja metsätuotteiden tulisi tuottaa riittävästi laskennallista ylijäämää jotta maatalousmaan ja metsäkadon päästöt saadaan kompensoitua.
- LULUCF –sektorin nielujen nettoylijäämän rajoitettu käyttö taakanjakosektorin tavoitteiden saavuttamiseen kaudella 2021-2030. Kokonaismäärä 280 Mton CO2 EU-tasolla perusteltu.
- Metsistä sekä mahdollisesti puutuotteista syntyvää nielujen ylijäämää tulisi voida käyttää joustona taakanjakosektorin tavoitteiden saavuttamiseksi.
- Joustojen käyttöjärjestys selkiinnytettävä.

Puheenjohtaja kompromissiesitys 17.5.2017

- Keskittyi metsiä ja metsätuotteita koskeviin artikloihin (artiklat 8 ja 9).
- Tuo uusia ja monimutkaisia ratkaisuehdotuksia metsien laskentaan.
- Ei vastaa Suomen ongelmaan; eli metsien lisääntyvä käyttö olisi edelleen laskennallinen päästö -> LULUCF laskennallinen päästö -> ei joustoa taakanjakosektorille ja Suomen päästövähennysvelvoite kasvaisi yli 40 %
- Metsätuotteita ei omaksi laskennalliseksi luokakseen
- Maatalousmaan laskentaan ei käytännön vaikutusta

mmm.fi
ruokaa ja luonnonvaroja

Jatkokäsittely

- Neuvoston ympäristötyöryhmä
  - 24.4.2017 pj. 1. kompromissi; 17.5. pj. 2. kompromissi
  - kokous 23.5.2017
- Ympäristöneuvosto 19.6.2017 (?)
- Parlamentin äänestys 12.9.2017
  - AGRI 30.5.
  - ENVI 22.6.
- Trilogit mahdollisesti Viron pj-kaudella, yhteisymmärrys vuoden 2017 lopussa (?)